

Obsah

Úvod	9
Vývoj péče o zemědělce u nás a v zahraničí (J. Jindřichová)	13
Dosavadní znalosti zdravotního stavu venkovského obyvatelstva (J. Jindřichová)	25
Nemocnost venkovského obyvatelstva	26
Výskyt rozedmy plic a chronické bronchitidy u zemědělců	37
Zdravotní stav traktoristů	39
Zdravotní stav žen v zemědělství	43
Zdravotní stav zemědělské mládeže	48
Pracovní neschopnost pro nemoc v zemědělství	49
Závěry	58
Výskyt chorob z povolání v zemědělství	59
Preventivní prohlídky venkovského obyvatelstva	69
Preventivní prohlídky mladistvých	70
Preventivní prohlídky žen	75
Hygiena a fyziologie práce v rostlinné výrobě (J. Jindřichová, D. Ti- helková)	79
Stručný popis hlavních výrobních způsobů v rostlinné výrobě	81
Mechanizace rostlinné výroby v zahraničí a u nás	85
Mechanizace z aspektu fyziologie práce	88
Práce nemechanizované nebo částečně mechanizované	88
Práce komplexně mechanizované	92
Příklady hygienických posouzení strojů používaných v rostlinné výrobě	98
Žací mlátičky	98
Traktorová sedadla	100
Shrnutí některých současných hygienických nedostatků mechanizačních prostředků a návrhy na zlepšení	104
Nebezpečí úrazů při používání mechanizačních prostředků	108
Zásady pro posuzování mechanizačních prostředků	112
Chemické látky používané v zemědělství (K. Podlešák)	121
Chemizace zemědělství a úkoly zdravotníků	121
Chemické látky používané v rostlinné výrobě	123
Základní způsoby aplikace chemických látek v rostlinné výrobě	125
Používání chemických přípravků a možnosti poškození pracovníků nebo veřejných zájmů	127
Povolení k práci s toxickými látkami	127
Způsobilost pracovníků pro práci s jedy	128

Zkoušení a povolování nových chemických přípravků na ochranu rostlin	129
Skládování chemických přípravků na ochranu rostlin	130
Obecné zásady pro správnou aplikaci přípravků na ochranu rostlin	132
Osobní ochranné pomůcky	137
Rezidua, ochranné lhůty a ochranná pásma	150
Zásady pro likvidaci obalů a neúčinných nebo neupotřebitelných chemických přípravků pro ochranu rostlin	154
Čištění a asanace osobních ochranných pomůcek a strojů pro ochranu rostlin	156
Ochrana vod, ryb a včel	157
Toxikologie a klinika pesticidních přípravků	159
První pomoc při poškození chemickými látkami	160
Kontraindikace pro práci s toxickými chemickými látkami	164
Přehled pesticidních přípravků	165
ANTU (α -naftylthiomočovina)	165
Arzeničnan vápenatý a olovnatý	165
Borax	167
Čpavek	168
D-D (dichlorpropan-dichlorpropen)	170
Dehtové a minerální oleje	171
Kyselina 2,4-dichlorfenoxyoctová a příbuzné sloučeniny	171
Dinitrofenol a příbuzné sloučeniny	174
Dithiokarbamáty	178
Fenol	179
Fluoroacetát sodný	180
Formaldehyd	182
Chlorečnan sodný	183
Chlorované uhlovodíky	184
Karbamáty	191
Kyanovodík	194
Kysličník siřičitý	197
Měď – sloučeniny	198
Metaldehyd	200
Metylbromid	200
Metylmočovina	202
Mořská cibule	203
Nikotin	204
Organofosfáty – Přípravky na bázi organických sloučenin fosforu (OF)	205
PCPBS (4-chlorfenylbenzensulfonát)	217
Pentachlorfenol	218
Polysulfidy	219
Pyretrum	220
Rtuť – organické sloučeniny	221
Síra	223
Sírouhlík	223
Strojená hnojiva	224
Thaliumsulfát	227
TMTD (tetramethylthiuramdisulfid)	229
Triaziny	230
Trifenylstaniacetát	230

Warfarin	231
Zinkfosfid	232
Vládní nařízení o jedech a jiných látkách škodlivých zdraví	234
Seznam zvláště nebezpečných jedů	234
Seznam ostatních jedů	236
Hygiena práce v živočišné výrobě (J. Jindřichová)	240
Otázky ochranného hygienického dozoru při výstavbě a rekonstrukci objektů	242
Hygienická zařízení pro pracující	249
Fyziologické rozdělení pracovní doby	251
Mechanizace a doprava	254
Hygienické požadavky na mikroklima ve stájích	254
Hygienická problematika silážování	255
Hygienická problematika krmných směsí	256
Zneškodnění a využití tuhých a tekutých odpadů	262
Ochranná dezinfekce	266
Hygienická a fyziologická problematika jednotlivých technologií chovu zvířat	267
Chov skotu	267
Chov prasat	288
Chov drůbeže	293
Chov ovcí	296
Chov koní	297
Ochrana pracujících před zoonózami (J. Jindřichová)	299
Brucelóza	299
Situace v boji proti brucelóze v ČSSR	301
Tuberkulóza	305
Současný stav boje proti tuberkulóze skotu v cizině	305
Současný stav boje proti tuberkulóze skotu v ČSSR	310
Výskyt tbc, způsobené Myco bovis, u lidí	311
Zdroje nákazy způsobené Myco bovis a avium	319
Profesionální výskyt tbc způsobené Myco bovis	325
Kontraindikace pro práci v riziku tbc bovinního typu	329
Ochrana pracujících v riziku tbc bovinního typu	330
Dezinfekce tbc izolátů	334
Ornitóza	335
Trichofycie	343
Infekční hrboly dojičů	348
Interdigitální eroze škrbaček hus	348
Plišňové onemocnění plic	348
Tularémie	349
Klíšťová encefalitis	351
Q-horečka	352
Leptospiróza	354
Antrax	364
Tetanus	364
Salmonelóza	365
Červenka vepřů	365
Listerióza	366
Toxoplazmóza	369
Helmintózy	370
Ostatní antropozoonózy	370
Všeobecné zásady prevence antropozoonóz	372

Úkoly zdravotníků v péči o zemědělce (J. Jindřichová)	375
Seznam vyhlášek a norem týkajících se zemědělství	381
Doporučení Mezinárodního úřadu práce týkající se zemědělství	381
Mezinárodní úmluvy týkající se zemědělství	381
Seznam základních předpisů týkajících se ochrany zdraví při práci v zemědělství	382
Seznam norem týkajících se ochrany zdraví při práci v zemědělství	387
Literatura	389
Seznam věcný	411